

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/36/2019
Identifikačné číslo spisu:	5112210002
Dátum vydania rozhodnutia:	16.05.2019
Meno a priezvisko:	Mgr. Katarína Beniačová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:5112210002.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu S. Y., bývajúceho vo I. XX, proti žalovanému S. K., bývajúceho vo I. XXX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ú. V., O. X/XX, zastúpenému Mgr. Pavlom Karmanom, advokátom v Žiline, Mariánske nám. 29/6, o náhradu škody na zdraví s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 4 C 53/2012, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 26. mája 2015 sp. zn. 5 Co 833/2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Žiline z 26. mája 2015 sp. zn. 5 Co 833/2014 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 28. mája 2014 č. k. 4 C 53/2012-124 zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcovi 5 509,30 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti návrh zamietol. Zároveň žalovaného zaviazal nahradiť žalobcovi trovy konania. Súd prvej inštancie vychádzajúc z trestného rozsudku Okresného súdu Žilina v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3 To 127/2011, mal preukázané, že protiprávnym konaním žalovaného bola spôsobená žalobcovi škoda na zdraví. Žalobcovi priznal len časť uplatneného nároku, nakoľko nemal preukázané, že sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa pre zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Vychádzal z vyjadrenia znalca v doplnku k znaleckému posudku č. 3/2011, že zistené trvalé následky žiadnym spôsobom neobmedzujú žalobcu v každodennom živote, osobnom, spoločenskom a pracovnom postavení a jedná sa u neho skôr o prevahu psychických blokov. Ďalej konštatoval, že v zamestnaní je žalobca zaradený dokonca na výhodnejšiu pracovnú pozíciu ako pred poškodením zdravia, teda nebolo u neho preukázané ani zníženie poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 26. mája 2018 sp. zn. 5 Co 833/2014 rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Zároveň žalobcovi nepriznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd sa v odôvodnení obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov rozsudku súdu prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 219

ods. 2 O.s.p., keďže sa s ním v celom rozsahu stotožnil. Námietky vznesené žalovaným v odvolaní nepovažoval za dôvodné a spôsobilé spochybniť správnosť záverov uvedených v odôvodnení rozhodnutia prvoinštančného súdu, ktoré vyhodnotil ako zodpovedajúce zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia podľa § 157 ods. 2 O.s.p. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktorého prípustnosť formálne odôvodňoval ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ O.s.p. Namietal, že odvolací súd sa v odôvodnení nevysporiadal s jeho odvolacími námitkami a len vo všeobecnosti poukázal na odôvodnenie prvoinštančného rozsudku. Už v odvolaní uvádzal, že súd oboznámil znalecký posudok S.. Š. L. a jeho doplnenie, avšak lekár nebol vypočutý, pričom posudok bol vyhotovený už v čase trestného konania. Trestný súd pritom vychádzal len zo znaleckého posudku znalca S.. Z. Y.. Dovolateľ v tejto súvislosti uviedol, že súdy sa nevysporiadali s otázkou, prečo a v čom vznikol rozdiel medzi posudkami v bodovom ohodnotení bolestného. Mal za to, že v tejto časti sú rozsudky nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Navrhol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie, zároveň žiadal odložiť jeho vykonateľnosť.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol podané dovolanie odmietnuť, resp. zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie podmienok pre odloženie vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 444 C.s.p. a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.). Dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné a napadnutý rozsudok treba zrušiť (§ 449 ods. 1 C.s.p.).

7. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.). Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (viď § 428 C.s.p.). Dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

8. Dovolateľ v dovolaní namieta nedostatočné odôvodnenie a s tým súvisiacu nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

9. Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 ods. 2 C.s.p., je nepreskúmateľné.

10. V súlade s § 220 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 393 ods. 2 C.s.p. (obdobne § 157 ods. 2 O.s.p. účinný v čase vydania napadnutého rozhodnutia) musí súd v odôvodnení rozhodnutia podať výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozhodnutia a musí sa vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený s poukazom na zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 393 ods. 2 C.s.p. (§ 157 ods. 2 O.s.p.), je nepreskúmateľné. Takéto arbitrárne

rozhodnutie súdu odníma účastníkovi možnosť uskutočňovať procesné práva a v konečnom dôsledku porušuje jeho právo na spravodlivý súdny proces (čo zakladá vadu konania podľa § 431 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 420 písm. f/ C.s.p.), pretože mu upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov.

11. Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu nezodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. V posudzovanom prípade dovolateľ namieta, že sa odvolací súd nevysporiadal s jeho námietkami voči postupu súdu prvej inštancie. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný v odvolaní zo dňa 11. augusta 2014 okrem iného namieta, že súd prvej inštancie nevypočul ani jedného z lekárov, resp. znalcov, či títo zotrávajú na svojich stanoviskách a vypracovaných znaleckých posudkoch, pričom žiadal verifikovať znalecké posudky s výpoveďami znalcov priamo na súde. Po ustanovení advokáta žalovanému, tento doplnil odvolanie podané žalovaným dňa 4. marca 2015, kde uviedol, že znalcov je potrebné vypočuť aj z toho dôvodu, že trestný súd (napriek tomu, že už bol v tom čase vyhotovený znalecký posudok S.. L.) vychádzal zo znaleckého posudku znalca S.. Y., pričom jeho bodové ohodnotenie bolo podstatne nižšie ako ohodnotenie vyplývajúce zo znaleckého posudku S.. L., z ktorého naopak vychádzal súd prvej inštancie v prejednávanej veci. Tiež uviedol, že súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí len mechanicky odpočítal sumu priznanú v trestnom konaní od sumy určenej na základe posudkov S.. Š. L., a takto vypočítanú sumu zaviazal žalovaného uhradiť. Trval teda na vypočutí oboch znalcov, aby na základe takto vykonaných dôkazov bolo možné ustáliť, v čom vznikol rozdiel v bolestnom určenom oboma znaleckými posudkami. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedzil na skonštatovanie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p., a zároveň uviedol, že námietky vznesené žalovaným v odvolaní nepovažoval za dôvodné a spôsobilé spochybniť správnosť záverov uvedených v odôvodnení rozhodnutia prvoinštančného súdu.

12. Ústavný súd už opakovane konštatoval, že „všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam“ (pozri napríklad IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 183/2016, III. ÚS 175/2017). Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, ktorá vyplýva z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, možno podľa záverov Európskeho súdu pre ľudské práva posúdiť len so zreteľom na (individuálne) okolnosti daného prípadu (rozhodnutie vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, séria A, č. 288).

13. Dovolací súd vzhľadom na vyššie uvedené vyhodnotil odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu za daných okolností ako nedostatočné. Podľa názoru dovolacieho súdu malo náležité odôvodnenie, prečo sa súd rozhodol nebrať do úvahy okolnosti, resp. nevykonať dokazovanie, navrhnuté v podanom odvolaní žalovaného, v danom prípade podstatný význam. Napriek uvedenému významu tohto vysvetlenia sa odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku k (ne)opodstatnenosti vypočutia znalcov bližšie nevyjadril. Pokiaľ sa teda odvolací súd otázkou takého významu nezaoberal a bez vysvetlenia svojich právnych úvah týkajúcich sa návrhu žalovaného na vykonanie dokazovania (čo v danom prípade znamenalo bez adekvátnej odpovede na podstatnú odvolaciu námietku) prijal záver o vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, ide o prípad procesnej nesprávosti takej intenzity, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p. (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a zároveň odôvodňuje záver o opodstatnenosti podaného dovolania (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

14. So zreteľom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu vykazuje znaky arbitrárnosti. Z tohto dôvodu dovolanie žalovaného je procesne prípustné podľa § 420 písm. f/ C.s.p., pretože týmto nesprávnym procesným postupom súdu bolo znemožnené realizovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd preto napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 C.s.p.).

15. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolací súd je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 C.s.p.).

16. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C.s.p.).

17. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.